

Studiedag Leraren Frans van PROFF vzw op 10 maart 2017
met Infobeurs
In samenwerking met de HoGent, Lerarenopleiding Faculteit Mens en Welzijn

HoGent
MENS
EN
WELZIJN

Toelichting bij de ateliers

Belangrijke opmerkingen: Let op het onderscheid tussen een uiteenzetting (meer theoretisch) en praktijk!
Voor u inschrijft, graag de inschrijvingsvoorwaarden goed lezen.
De taal van de omschrijving is ook deze waarin het atelier wordt gegeven.

Van 9 u. tot ...

Atelier 1 – Uiteenzetting met interactieve inbreng

Michel BOIRON – Directeur général du CAVILAM – Alliance française de Vichy

La bande dessinée contemporaine, œuvre artistique et support pédagogique

La relation entre les enseignants et la BD dans le cadre de l'apprentissage est complexe, entre attirance et rejet. Attirance, car l'on pense souvent que les images faciliteraient la compréhension des textes et que les BD généreraient plus d'intérêt chez les apprenants ; et rejet, car les a priori négatifs sur le 'neuvième art' sont nombreux : ouvrages de maigre qualité, langue incorrecte, laideur, accumulation d'onomatopées, etc.

En fait, la BD appartient au domaine de la lecture. Les œuvres originales sont imprimées, des livres que l'on garde en bibliothèque et qui sont souvent lus plusieurs fois. Le plaisir du lecteur naît de cette relation riche entre qualité graphique, narration et qualité des textes.

L'objectif de cette conférence interactive / atelier est tout d'abord de sensibiliser les enseignants aux dimensions artistiques de l'univers de la bande dessinée et de montrer la grande diversité et la richesse de la création contemporaine, du recueil de dessins humoristiques aux récits, jusqu'aux reportages en images et à l'autofiction.

Le deuxième objectif est de proposer des pistes pédagogiques concrètes pour la classe de français pour lire, comprendre, réagir et créer ensemble à partir de planches isolées, d'albums ou d'interviews d'artistes.

Voor alle graden en onderwijstypes – ERK niveau A1-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 10.30 uur

Atelier 2 – Uiteenzetting met bezoek

Anja DEVEUGLE – Médiathécaire Frans Documentatiecentrum voor Vlaanderen - vzw Roeland

Découverte de la caverne d'Ali Baba pour enseignants de FLE

La médiathèque du 'Frans Documentatiecentrum voor Vlaanderen', située à Gand, est l'endroit par excellence pour tout francophile et particulièrement pour instituteurs, enseignants et étudiants de FLE qui sont à la recherche d'ouvrages didactiques et pédagogiques de qualité pour enrichir ou innover leurs cours de français. Le visiteur peut y trouver les manuels des éditeurs belges et français, du matériel audiovisuel, des magazines, des jeux, des BD, des films, des histoires pour enfants, des comptines, de la littérature de jeunesse, des ouvrages sur les compétences, le théâtre à l'école, la littérature, les tâches langagières, les médias... Il y a du matériel pour tous les âges et tous les niveaux. La visite de cette caverne d'Ali Baba a pour but d'émerveiller les enseignants, de les inspirer et de les informer des possibilités de collaboration.

Voor alle graden en onderwijstypes – ERK niveau A1-B1 – 16 deelnemers – einde atelier voorzien om 10.30 uur

Atelier 3 – Uiteenzetting gevolgd door discussie

Valeria CATALANO – Professeur de FLE et de Didactique du FLE, Hogeschool PXL

Jolien GRAUWELS – Professeur de FLE, ILT – KU Leuven – Professeur de didactique du FLE (école primaire), KU Leuven-Limburg

De overgang tussen het lager onderwijs en de eerste graad. Frans: een geval apart!

De overgang tussen het lager onderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs is op zich een grote stap voor onze jonge leerlingen. Voor het vak Frans stellen we een aantal specifieke problemen vast. Ofschoon de eindtermen Frans werden aangepast om deze overgang te vergemakkelijken, blijft het een moeilijke zaak om naadloos van het ene systeem naar het andere over te stappen. Hoe komt dit? Welke aanpak wordt gehanteerd in het LO? En in de eerste graad van het SO? Hoe kunnen we zorgen voor een beter begrip van de eindtermen en hun vertaling? Dit atelier zoomt in op de vragen en probeert een aantal antwoorden te formuleren.

In het tweede deel worden de deelnemers uitgenodigd om vanuit hun eigen materiaal (handboek, werkbladen, andere) na te denken over hun aanpak. De bedoeling is na te gaan op welke manier de lessen Frans voorbereid en uitgevoerd kunnen worden binnen een aanpak die de overgang tussen lager en secundair onderwijs faciliteert. De deelnemers werken een aantal lessequenties uit die besproken worden door de groep. Er kan in kleine groepjes of individueel gewerkt worden.

NOOT: Gelieve uw eigen lesmateriaal mee te brengen om er tijdens het tweede deel van het atelier mee te werken.

Voor 1ste graad A en B-Stroom – ERK niveau A1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 12.30 uur (met een pauze van 30 minuten) -

Atelier 4 – Praktijk met interactieve inbreng

Anne-Marguerite BONVALLET – Formatrice CAVILAM – Alliance française de Vichy

Jeux littéraires et créatifs en classe de langue

Comment faciliter l'entrée de la littérature dans la classe et dédramatiser l'acte d'écrire ? Comment valoriser les apprenants et les inviter à sortir de la routine de la classe ?

Créer, inventer, détourner, imiter, contourner, jouer avec les mots seront les chemins empruntés pour développer la créativité, tout en respectant les niveaux du CECRL.

Voor 2e en 3e graad ASO/TSO – ERK niveau A2-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 10.30 uur

Atelier 5 – Uiteenzetting gevolgd door discussie

Sabine ROUSEU – Professeur de FLE, Immaculata leper

Taalportfolio als tool bij leerplanrealisatie

De uiteenzetting wil illustreren hoe het zelfstandig verwerken van gevarieerde authentieke onlinebronnen leerlingen motiveert en stimuleert in hun taalverwerving.

Eerst en vooral wordt toegelicht hoe het taalportfolio opgevat is en wat de meerwaarde ervan kan zijn. Vervolgens worden een reeks concrete opdrachten overlopen en worden bruikbare sites aangereikt. Daarna wordt gefocust op de evaluatie van de opdrachten om af te sluiten met het uitwisselen van ervaringen.

Voor 2e en 3e graad TSO – ERK niveau A2-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 10.30 uur

Van 10 u. tot ...

Atelier 6 – Uiteenzetting gevolgd door discussie

Christine ENGELLEN – Directeur Linguapolis, Universiteit Antwerpen

Enseigner le français au XXIe siècle : se méfier ou se réjouir ?

L'enseignement des langues est en pleine évolution. Cet exposé en illustrera 3 axes : la numérisation et son impact sur l'enseignement en présentiel ; les langues comme fin ou comme moyen et les compétences des enseignants face à celles des apprenants. On peut aborder ces changements avec confiance ou les regarder d'un œil suspicieux. Nous réfléchirons ensemble sur ce que le XXIe siècle nous réserve.

Voor alle graden en onderwijstypes – ERK niveau A1-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 11.30 uur

Atelier 7 – Praktijk met interactieve inbreng

Alex DE KOONING – Professeur de FLE Sint-Michielscollege, Schoten

Hoe (praktisch) meer leerplangericht werken doorheen alle graden ASO?

Heel wat aandachtspunten en begrippen uit de nieuwe leerplannen Frans lopen als een verticale (leer) lijn doorheen de 1°- 2° en 3° graad: zelfreflectie, vakgebonden attitudes, PEER-evaluatie, ERK, strategieën voor de 5 vaardigheden, zelfevaluatie van alle leerplandoelen door de leerlingen, criteria en feedback mondeling, tips leren-leren.... enz.

Al deze verschillende items zitten verwerkt in een (zelfontworpen) licht taalportfolio Frans per graad/per leerplan. Deze (licht) taalportfolio Frans zet de leerlingen op weg naar zelfsturend leren: 'de leerkracht als coach van de leerling'. Dit handig document, zowel voor de leerling als voor de leerkracht, geeft je heel wat ondersteuning om de nieuwe leerplannen Frans in je dagdagelijkse lespraktijk gemakkelijker te realiseren. De opbouw van deze portfolio's Frans stimuleert de afstemming van de vreemde talen op elkaar binnen je school en over de graden heen. Deze portfolio wordt jaarlijks aangepast aan de opmerkingen en tips van de leerkrachten Frans van verschillende scholen (netwerk Frans) die hiermee reeds jaren werken: een document voor en door leerkrachten Frans.

Voor alle graden ASO – ERK niveau A1-B1 – 25 deelnemers – einde atelier voorzien om 11.30 uur

Atelier 8 – Uiteenzetting gevolgd door discussie

Joëlle DE PESSEMIER – Lectrice SLO KU Leuven – Professeur de FLE Vita et Pax -college, Schoten

Jeannine WILLEMSE – Rédactrice de la revue Proff

« Lus pour vous » - causerie littéraire

Grandes lectrices dévoreuses de romans, nous aimerions partager notre passion pour la littérature romanesque en vous révélant nos coups de cœur récents. Nous ne nous limiterons pas aux « grosses pointures » littéraires, nous vous proposerons aussi des auteurs moins connus mais prometteurs.

Au programme: découvrir des auteurs, savourer des moments de lecture à haute voix, partager des impressions et... faire le plein d'idées de lectures passionnantes !

Voor 'Tout professeur désirant se faire le plein d'idées de lecture personnelle' – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 12 uur

Atelier 9 – Uiteenzetting

Sharon MESSIAEN – Professeur de FLE (ASO / TSO / BSO) – Prizma Campus College en VTI, Izegem

Nijverheidstechnische leerlingen motiveren voor Frans? Geen onmogelijke opdracht!

Tijdens de workshop worden vaardigheids- en taaltaken voorgesteld die reeds effectief gebruikt zijn tijdens de lessen Frans in de derde graad TSO. Daarbij komen de uitwerking van de taken en de reflectie op die taken aan bod, maar er worden ook voorbeelden gegeven van mogelijke correctiesleutels en evaluatiemethodes. Er worden kleinere en grotere taken voorgesteld, maar wel altijd bedoeld voor nijverheidstechnische leerlingen. Zo bekijken we o.a. een dossier waarin eerst belang wordt gehecht aan de kenniscomponenten en de verschillende vaardigheden om dan uiteindelijk tot een taaltaak te komen die geldt als evaluatieopdracht. Dit dossier verschilt inhoudelijk voor leerlingen Elektriciteit, Mechanica, Hout of Bouw. Verder komen nog een aantal vaardigheidstaken aan bod die specifiek voor de bovengenoemde richtingen zijn opgebouwd (veiligheidsreglement opstellen, verkoopsgesprek voeren) en enkele taken die algemener van aard zijn, maar wel nog steeds aansluiten bij de leef- en interessewereld van de leerlingen (bv. reclame, actualiteit, stadsbezoek, ...).

Voor 3e graad TSO/BSO – ERK niveau A2-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 11.30 uur

Atelier 10 – Uiteenzetting gevolgd door discussie

Bert GEVAERT – Leerkracht Latijn, onderzoeksvaardigheden Secundair Onderwijs – Wetenschappelijk medewerker, KU Leuven

Dans les yeux de ma mère manga!

Alles wat je altijd al wilde weten maar nooit durfde vragen of doen met manga (Japanse strips)

Manga (Japanse strips) en anime (de tekenfilmversie van manga) is in Frankrijk onvoorstelbaar populair, maar helaas zijn in België nauwelijks mensen die iets van dit fenomeen kennen. Verder dan het clichébeeld van striphelden met grote ogen (of

heldinnen met grote...) reikt de meeste kennis niet... Tijd voor verandering, of beter: plamuur dat gat in je cultuur! In een eerste luik schetsen we de populariteit van manga, waarna de verschillende genres worden voorgesteld en er ook grote aandacht wordt besteed aan de absolute toptitels. In een laatste luik worden concrete didactische tips gegeven om manga (en anime) te gebruiken in de lessen. Na dit atelier kan je ongetwijfeld je vocabularium verrijken met otaku, seinen, kodomo, hentai en chibi!

Voor alle graden ASO, 2e en 3e graad TSO – ERK niveau A1-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 11.30 uur

Atelier 11 – Praktijk met interactieve inbreng

Erik DEVLIES – Prof de FLE Onze-Lieve-Vrouwecollege, Assebroek et détaché à KlasCement

Video verrijken met EDpuzzle

Tijdens de sessie staan we kort stil bij de meerwaarde van video. Je leert de verschillende functies van EDpuzzle kennen en hoe je een video van op bv. Youtube correct kan invoeren en verrijken in de online toepassing.

Voor alle graden en onderwijstypes – ERK niveau A1-B1 – 20 deelnemers – einde atelier voorzien om 11.30 uur

Van 11 u. tot ...

Atelier 12 – Uiteenzetting met interactieve inbreng

Michel BOIRON – Directeur général du CAVILAM – Alliance française de Vichy

Autoportrait français

Une question obsessionnelle et centrale revient toujours : qu'est-ce qui crée le déclic et donne envie d'apprendre... le français ? Souvent, c'est une rencontre, un(e) enseignant(e), une chanson, un lieu, un artiste, une lecture, un voyage... Au centre, il y a l'émotion, le vécu personnel, l'expérience.

Cet atelier propose une série d'activités très simples, accessibles à tous niveaux et destinées à créer la motivation pour apprendre le français pour adolescents et adultes.

La mode est aux 'selfie', en français « autoportrait ». AUTO PORTRAIT FRANÇAIS est une tentative de créer ce déclic sur la base de la création d'un autoportrait rapide en français, un 'selfie' écrit, dessiné, partagé, basé sur une progression thématique : Moi et mon environnement immédiat, moi et le français, moi six mois après, la dimension rêve et enfin, quelques conseils pour bien apprendre. Découvrez le carnet personnel de vos élèves en français.

Voor alle graden ASO en VOLW.OND. – ERK niveau A1-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 12.30 uur

Atelier 13 – Praktijk met interactieve inbreng

Anne-Marguerite BONVALLET – Formatrice CAVILAM – Alliance française de Vichy

De l'image à l'expression : une approche dynamique des arts en classe

Faire entrer les arts dans la classe dès les petits niveaux : quelques activités ludiques et motivantes pour favoriser les échanges, donner des outils, enrichir les connaissances, susciter la surprise et le plaisir de s'exprimer.

Cet atelier propose quelques pistes et des idées, des techniques pédagogiques simples et des supports variés.

Voor 2e en 3e graad ASO/TSO – ERK niveau A2-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 12.30 uur

Atelier 14 – Praktijk met interactieve inbreng

Alike LAST – Professeur de FLE (aux Pays-Bas)

"Bouche à oreille" – de l'oral à la lecture

In het atelier "Bouche à oreille" ontdekt u een aantal praktische technieken om, voor u de lectuur aanvat, alle leerlingen reeds aan het praten te krijgen in de les Frans. Reeds vanaf het eerste jaar zal u met uw leerlingen een aantal makkelijke boeken kunnen lezen. 70% van de nieuwe woordenschat wordt verworven via lectuur, het komt er dus op aan de leerlingen van zowel A-stroom als B-stroom warm te maken voor het lezen van Franse boeken en teksten, zowel fictie als non-fictie.

Voor 1ste graad A en B-Stroom – ERK niveau A1 – 25 deelnemers – einde atelier voorzien om 12.30 uur

Atelier 15 – Praktijk met interactieve inbreng

Pascale FIERENS – Professeur et formatrice de FLE

Un livre = un film ?!

Dans cet atelier, nous travaillerons sur l'intertextualité. La confrontation d'un texte écrit (roman, nouvelle, extrait, BD, ...) et de son adaptation cinématographique permet de mettre en relief les similitudes et les différences, de les confronter et de les apprécier. Une telle approche comparative est susceptible de stimuler la motivation des élèves, mais comment s'y prendre ? Partant des exemples concrets, nous essaierons de mettre en place une méthodologie applicable à tous les niveaux de l'enseignement. Vive le cinéma, vive la lecture !

Voor 2e en 3e graad ASO/TSO/BSO en VOLW.OND – ERK niveau A2-B1 – 30 deelnemers – einde atelier voorzien om 12.30 uur

Van 11.30 uur tot 13.00 uur

Le café des profs !

Dans une ambiance de partenariat et de dialogue authentique, rejoignez-nous autour de nos tables et échangez des idées inspiratrices. Nous espérons ainsi approfondir les relations et établir des réseaux d'échange.

Entre 11 h 30 et 13 h, participez à une ou deux tables de dialogue et d'échanges.

Table 1 : Het M-decreet en UDL (Universal design for learning) – animatrice : Iris Haentjens
Redelijke aanpassingen (sinds het M-decreet wettelijk verplicht) : wat betekent dit voor het (vreemde)taalonderwijs ?
Wie graag 'good practices' hieromtrent met anderen wil leren, delen en uitwisselen: soyez les bienvenus!

Table 2 : le FLE dans le professionnel – animatrice : Tine Florival
Echanger des recettes à succès pour les partager et se faire le plein d'inspiration.

Table 3 : Être prof de français au 21ème siècle : aspirations et défis – animatrice : Annemie Demol
L'enseignement du français vous tient particulièrement au cœur et vous avez des idées sur ce qu'il faut pour être, devenir et former le meilleur prof de français ! Venez donc les partager avec nous.

NAMIDDAGATELIERS

#

Van 13.30 u. tot ...

Atelier 16 – Praktijk met interactieve inbreng

Erik DEVLIES – Prof de FLE, Onze-Lieve-Vrouwecollege Assebroek et détaché à KlasCement

Ton propre site, ça t'excite ?

Een verslag van een klasuitstap, een bepaald thema, een stad of een persoon voorstellen... Waarom de leerlingen niet vragen dit te doen op een website? Met Tackk kan dat op een heel eenvoudige manier.

Na deze sessie heb je een eigen one-page website en kan je je leerlingen voorstellen hun vaardigheden, onderzoekwerk of project via een site voor te stellen.

NOOT: Wie tijdens de sessie meteen materiaal wil aanmaken dat past bij de eigen lessen, kan best een stukje van de eigen cursus meebrengen op USB-stick of zorgt ervoor dat de eigen cursus (of bordboek) online te gebruiken is.

Voor alle graden en onderwijstypes – ERK niveau A1-B1 – 20 deelnemers – einde atelier voorzien om 15 uur

Atelier 17 – Uiteenzetting gevolgd door discussie

Barbara DE GRAEVE – LECTRICE SLO KULEUVEN ET UCLEUVEN-LIMBURG

Une approche actionnelle du texte littéraire ?

Si de nombreux textes littéraires ont été élaborés dans une préoccupation purement esthétique, de nombreux autres textes artistiques et littéraires nous proposent une source inépuisable d'éléments qui peuvent être exploités dans la classe de FLE. Ainsi, à travers une lecture active du lecteur et l'exploitation des éléments (inter)culturels y présents, la littérature est à même de nous faire découvrir et mieux comprendre le monde (francophone) qui nous entoure. Dans cet atelier, nous allons explorer quelques pistes pour une perspective interculturelle (et souvent actionnelle) de la littérature, à partir de textes artistiques et littéraires très divers. En outre, nous vous proposerons quelques pistes pour la didactisation de documents authentiques artistiques et littéraires, ainsi que la mise en pratique de cette approche dans vos cours de FLE, pour les 2nd et 3e degrés.

Voor 2e en 3e graad ASO, 3e graad TSO – ERK niveau B1 – 30 deelnemers – einde atelier voorzien om 15.30 uur

Atelier 18 – Uiteenzetting gevolgd door discussie

Monique MARNEFFE – CHARGÉE DE COURS FLE, KULEUVEN, CAMPUS ANTWERPEN

La compréhension orale, ça s'enseigne et ça s'apprend !

Quelle méthodologie, quel dispositif, quelle progression envisager ?

Faire le point sur la compréhension orale comme matière d'enseignement.

Après une enquête réalisée dans le secondaire, il apparaît que la compréhension orale est plutôt testée qu'enseignée. Si nous testons nos apprenants en compréhension orale, il faut nous poser la question de savoir si le développement de la compréhension orale s'enseigne, ou si la compétence se développe 'par la force des choses'. Pour partir du concret, nous proposons d'interroger d'abord les apprenants. Pour eux, que veut dire 'comprendre'? Voient-ils une différence entre comprendre en langue maternelle et comprendre en langue étrangère? Savent-ils comment s'y prendre pour développer leur compétence? En d'autres termes, sollicitent-ils (et sollicitons-nous) la stratégie métacognitive?

L'exposé tentera de répondre à ces questions en proposant différents éléments tant théoriques que pratiques.

Voor 3e graad ASO/TSO/BSO en VOLW.OND. – ERK niveau A2-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 15.30 uur

Atelier 5bis – Uiteenzetting gevolgd door discussie

Sabine ROUSEU – PROFESSEUR DE FLE, IMMACULATA LEPER

Taalportfolio als tool bij leerplanrealisatie

De uiteenzetting wil illustreren hoe het zelfstandig verwerken van gevarieerde authentieke onlinebronnen leerlingen motiveert en stimuleert in hun taalverwerving.

Eerst en vooral wordt toegelicht hoe het taalportfolio opgevat is en wat de meerwaarde ervan kan zijn. Vervolgens worden een reeks concrete opdrachten overlopen en worden bruikbare sites aangereikt. Daarna wordt gefocust op de evaluatie van de opdrachten om af te sluiten met het uitwisselen van ervaringen.

Voor 2e en 3e graad TSO – ERK niveau A2-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 15 uur

Atelier 7bis – Praktijk met interactieve inbreng

Alex DE KOONING – PROFESSEUR DE FLE SINT-MICHIELSCOLLEGE, SCHOTEN

Hoe (praktisch) meer leerplangericht werken doorheen alle graden ASO?

Heel wat aandachtspunten en begrippen uit de nieuwe leerplannen Frans lopen als een verticale (leer) lijn doorheen de 1° - 2° en 3° graad: zelfreflectie, vakgebonden attitudes, PEER-evaluatie, ERK, strategieën voor de 5 vaardigheden, zelfevaluatie van alle leerplandoelen door de leerlingen, criteria en feedback mondeling, tips leren-leren... enz.

Al deze verschillende items zitten verwerkt in een (zelfontworpen) licht taalportfolio Frans per graad/per leerplan. Deze (licht) taalportfolio Frans zet de leerlingen op weg naar 'zelfsturend leren: de leerkracht als coach van de leerling'. Dit handig document, zowel voor de leerling als voor de leerkracht, geeft je heel wat ondersteuning om de nieuwe leerplannen Frans in je dagdagelijkse lespraktijk gemakkelijker te realiseren. De opbouw van deze portfolio's Frans stimuleert de afstemming van

de vreemde talen op elkaar binnen je school en over de graden heen. Deze portfolio wordt jaarlijks aangepast aan de opmerkingen en tips van de leerkrachten Frans van verschillende scholen (netwerk Frans) die hiermee reeds jaren werken: een document voor en door leerkrachten Frans.

Voor alle graden ASO – ERK niveau A1-B1 – 25 deelnemers – einde atelier voorzien om 15 uur

Van 14 u. tot ...

Atelier 19 – Uiteenzetting gevolgd door discussie

Valeria CATALANO –

La grammaire dans le premier degré : quelle approche ?

La grammaire étant perçue comme une « brique » élémentaire et fondamentale de la langue, il est intéressant de jeter un regard critique sur les démarches appliquées dans les classes. Quelle est la didactique suggérée par les programmes, les manuels ? Comment est-elle mise en pratique ? Ne risquons-nous pas de privilégier la forme au détriment du sens ? Ou, au contraire, de passer trop vite à la communication ? Et d'oublier de soumettre différents contextes à l'observation des élèves ? Quels facteurs le professeur devrait-il prendre en considération dans le choix de sa démarche ? Exemples, analyses, propositions seront présentés aux participants

Voor 1ste graad A en B-Stroom – ERK niveau A1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 15.30 uur

Atelier 1bis – Uiteenzetting met interactieve inbreng

Michel BOIRON – Directeur général du CAVILAM – Alliance française de Vichy

La bande dessinée contemporaine, œuvre artistique et support pédagogique

La relation entre les enseignants et la BD dans le cadre de l'apprentissage est complexe, entre attirance et rejet. Attirance, car l'on pense souvent que les images faciliteraient la compréhension des textes et que les BD généreraient plus d'intérêt chez les apprenants ; et rejet, car les a priori négatifs sur le 'neuvième art' sont nombreux : ouvrages de maigre qualité, langue incorrecte, laideur, accumulation d'onomatopées, etc.

En fait, la BD appartient au domaine de la lecture. Les œuvres originales sont imprimées, des livres que l'on garde en bibliothèque et qui sont souvent lus plusieurs fois. Le plaisir du lecteur naît de cette relation riche entre qualité graphique, narration et qualité des textes.

L'objectif de cette conférence interactive / atelier est tout d'abord de sensibiliser les enseignants aux dimensions artistiques de l'univers de la bande dessinée et de montrer la grande diversité et la richesse de la création contemporaine, du recueil de dessins humoristiques aux récits, jusqu'aux reportages en images et à l'autofiction.

Le deuxième objectif est de proposer des pistes pédagogiques concrètes pour la classe de français pour lire, comprendre, réagir et créer ensemble à partir de planches isolées, d'albums ou d'interviews d'artistes.

Voor alle graden en onderwijstypes – ERK niveau A1-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 15.30 uur

Atelier 4bis – Praktijk met interactieve inbreng

Anne-Marguerite BONVALLET – Formatrice CAVILAM – Alliance française de Vichy

Jeux littéraires et créatifs en classe de langue

Comment faciliter l'entrée de la littérature dans la classe et dédramatiser l'acte d'écrire ? Comment valoriser les apprenants et les inviter à sortir de la routine de la classe ?

Créer, inventer, détourner, imiter, contourner, jouer avec les mots seront les chemins empruntés pour développer la créativité, tout en respectant les niveaux du CECRL.

Voor 2e en 3e graad ASO/TSO – ERK niveau A2-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 15.30 uur

Atelier 9bis – Uiteenzetting

Sharon MESSIAEN – Professeur de FLE (ASO / TSO / BSO) – Prizma Campus College en VTI, Izegem

Nijverheidstechnische leerlingen motiveren voor Frans? Geen onmogelijke opdracht!

Tijdens de workshop worden vaardigheids- en taaltaken voorgesteld die reeds effectief gebruikt zijn tijdens de lessen Frans in de derde graad TSO. Daarbij komen de uitwerking van de taken en de reflectie op die taken aan bod, maar er worden ook voorbeelden gegeven van mogelijke correctiesleutels en evaluatiemethodes. Er worden kleinere en grotere taken voorgesteld, maar wel altijd bedoeld voor nijverheidstechnische leerlingen. Zo bekijken we o.a. een dossier waarin eerst belang wordt gehecht aan de kenniscomponenten en de verschillende vaardigheden om dan uiteindelijk tot een taaltaak te komen die geldt als evaluatieopdracht. Dit dossier verschilt inhoudelijk voor leerlingen Elektriciteit, Mechanica, Hout of Bouw. Verder komen nog een aantal vaardigheidstaken aan bod die specifiek voor de bovengenoemde richtingen zijn opgebouwd (veiligheidsreglement opstellen, verkoopsgesprek voeren) en enkele taken die algemener van aard zijn, maar wel nog steeds aansluiten bij de leef- en interessewereld van de leerlingen (bv. reclame, actualiteit, stadsbezoek, ...).

Voor 3e graad TSO/BSO – ERK niveau A2-B1 – 35 deelnemers – einde atelier voorzien om 15.30 uur

Atelier 15bis – Praktijk met interactieve inbreng

Pascale FIERENS – Professeur et formatrice de FLE

Un livre = un film ?!

Dans cet atelier, nous travaillerons sur l'intertextualité. La confrontation d'un texte écrit (roman, nouvelle, extrait, BD, ...) et de son adaptation cinématographique permet de mettre en relief les similitudes et les différences, de les confronter et de les apprécier. Une telle approche comparative est susceptible de stimuler la motivation des élèves, mais comment s'y prendre ? Partant des exemples concrets, nous essaierons de mettre en place une méthodologie applicable à tous les niveaux de l'enseignement. Vive le cinéma, vive la lecture !

Voor 2e en 3e graad ASO/TSO/BSO en VOLW.OND – ERK niveau A2-B1 – 30 deelnemers – einde atelier voorzien om 15.30 uur